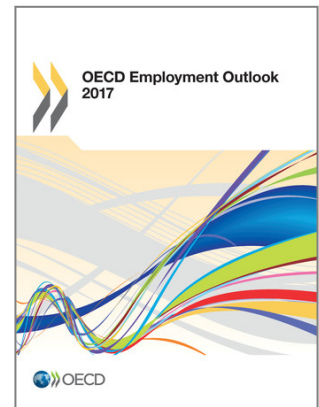

OECD *Multilingual Summaries* OECD Employment Outlook 2017

Summary in Dutch

Read the full book on: [10.1787/empl_outlook-2017-en](https://doi.org/10.1787/empl_outlook-2017-en)

OESO Werkgelegenheidsvooruitzichten 2017

Samenvatting in het Nederlands

Het werkgelegenheidsbeleid moet de bezorgdheid van de populistische backlash tegen de globalisering aanpakken

Terwijl steeds meer OESO-landen eindelijk het enorme werkgelegenheidsverschil hebben overbrugd dat door de Grote Recessie van 2008-09 werd veroorzaakt, zijn mensen in diverse landen steeds vaker ontevreden over het economische kernbeleid, inclusief de stimulering van de internationale handel en investeringen. De populistische backlash tegen de globalisering zet vraagtekens bij het beleidsadvies dat wordt aangeboden door internationale organisaties, zoals de OESO, die de voordelen van een wereldwijde integratie benadrukken. Gezien de toenemende scepsis over deze orthodoxe benadering, is het belangrijk de koers van de economische beleidsvorming te herzien, inclusief welke acceptabele keuzes de beleidsmakers inzake werkgelegenheid hebben gemaakt en welke minder goede, en waar een nieuwe aanpak nodig is. Ook al is een definitieve evaluatie nog niet beschikbaar, toch is het nu al duidelijk dat veel van de zorgen die ten grondslag liggen aan de backlash tegen de globalisering en de handel reëel zijn, en dat ze de aandacht vestigen op aspecten van de werkgelegenheid, vaardigheden en het beleid inzake sociale bescherming die versterkt en ook aangepast moeten worden aan een veranderende economische werkelijkheid.

Arbeidsmarktprestaties moeten in ruime zin worden geïnterpreteerd

De keuzes voor het arbeidsmarktbeleid moeten worden beoordeeld tegen het licht van de grote invloed die de werkgelegenheid heeft op het welzijn. De arbeidsmarktprestatie werd vaak beoordeeld in termen van werkgelegenheid en werkloosheid, omdat dit belangrijke cijfers zijn die eenvoudig worden gemeten. Er zijn echter ook andere arbeidsmarktprestaties die belangrijk zijn en gemeten kunnen worden. Denk hierbij aan de kwaliteit van het werk (salaris, zekerheid, werkomgeving) en de inclusiviteit van de arbeidsmarkt (inkomensgelijkheid, gendergelijkheid, werkgelegenheid voor mogelijk kansarme groepen). Deze editie van de OESO Werkgelegenheidsvooruitzichten bevat een nieuw, vergelijkend scorebord voor de arbeidsmarktprestaties met de kwantiteit en de kwaliteit van het werk en de inclusiviteit van de arbeidsmarkt, voor een goed overzicht van de sterke en zwakke punten van de verschillende nationale arbeidsmarkten. Daaruit blijkt dat de afgelopen tien jaar de meeste OESO-landen erin geslaagd zijn om vrouwen en mogelijk kansarme groepen beter in de arbeidsmarkt te integreren en de kwaliteit van de werkomgeving te verbeteren. De werkloosheid en het salarisoniveau zijn min of meer stabiel gebleven, terwijl de werkzekerheid en het risico op lage inkomens zijn verslechterd. Het scorebord laat ook zien dat er een groep landen is die goed scoort op de meeste indicatoren, wat inhoudt dat voor een goede score op alle vlakken geen grote offers hoeven te worden gemaakt.

De veerkracht van de arbeidsmarkt na de crisis verschilde sterk in de OESO-landen

De Grote Recessie was een ingrijpende stresstest voor de arbeidsmarkt in de OESO-landen. De werkloosheid in de OESO-landen is nagenoeg terug naar het niveau van vóór de crisis, maar de kosten van de werkloosheid door de Grote Recessie waren in een groot aantal landen heel hoog en van lange duur. Aangezien de productie-opbrengst zwak is gebleven vergeleken met het herstel van de werkgelegenheid, zullen de arbeidsproductiviteit en de salariscroei bovendien laag blijven. Een gezond macro-economisch en arbeidsmarktbeleid zijn belangrijke factoren om de veerkracht van de arbeidsmarkt te bepalen. Macro-economische beleidsbepalingen zijn zeer effectief om de daling van de werkgelegenheid in een recessie te beperken en te voorkomen dat een conjuncturele stijging van de werkloosheid structureel van aard wordt. De uitgaven aan het actieve arbeidsmarktbeleid moeten aangepast worden aan een conjuncturele stijging van de werkloosheid ter bevordering van een snelle terugkeer naar betaald werk gedurende de herstelperiode en het behoud van het ethos van wederzijdse verplichtingen van de activeringsprogramma's. Een te strikte ontslagbescherming voor gewone werknemers vermindert de veerkracht door stimulering van het gebruik van tijdelijke arbeidskrachten, wat de banengroei tijdens de herstelperiode vertraagt. Gecoördineerde collectieve arbeidsovereenkomsten kunnen de veerkracht bevorderen door aanpassing van de lonen en arbeidstijden.

Technologische veranderingen en globalisering transformeren arbeidsmarkten

De Vooruitzichten onderzoeken de impact van de technologische vooruitgang en globalisering op de arbeidsmarkt van de OESO-landen gedurende de afgelopen twintig jaar, gericht op de polarisatie van de arbeidsmarkt en de de-industrialisatie. Beide veroorzaken een ernstige ontwrichting in het leven van werknemers en leiden tot ongelijkheid. Onderzoek naar de oorzaken daarvan is van fundamenteel belang voor het beleid. In vrijwel alle OESO-landen is de arbeidsmarkt de afgelopen decennia gepolariseerd. Ze zien een daling van het aantal banen voor gemiddeld geschoolde arbeidskrachten waarmee een gemiddeld salaris wordt verdiend. Deze trend wordt gecompenseerd door een toename van het aandeel banen voor hoog- en laaggeschoolde arbeidskrachten. Ongeveer eenderde van deze sterke polarisatie weerspiegelt een verschuiving van de werkgelegenheid van productie naar diensten, en het grootste deel van de polarisatie is het gevolg van de verschuivingen binnen de branches zelf. Technologie is de grootste oorzaak van zowel polarisatie als de-industrialisatie. De rol van globalisering is minder duidelijk, maar er zijn aanwijzingen dat de internationale handel een bijdrage heeft geleverd aan de de-industrialisering. Het vaardighedenbeleid, de activeringsmaatregelen en up-to-date sociale beschermingsstelsels kunnen arbeidskrachten helpen bij een aanpassing aan de continue verandering van de arbeidsmarkt, zodat ze profiteren van de voordelen van de technologische vooruitgang.

Collectieve onderhandelingen evolueren tamelijk snel op de arbeidsmarkt van de OESO-landen

Deze Vooruitzichten onderzoeken of de collectieve onderhandelingen nog steeds effectief zijn gezien de snel veranderende arbeidsmarkten en bevatten een uitgebreid en up-to-date overzicht van de systemen voor collectieve arbeidsovereenkomsten in de OESO-landen en in een specifieke groep opkomende landen die bezig zijn met hun toetreding tot de OESO. Een vergelijkbare raming van het aantal leden van vakbonden en werkgeversorganisaties en het aantal collectieve onderhandelingen wijst uit dat collectieve onderhandelingen nog altijd een belangrijke rol spelen, ook al is het aantal arbeidskrachten met arbeidsvoorwaarden die via collectieve onderhandelingen zijn afgesproken gedurende de afgelopen dertig jaar afgenomen. Er bestaat ook een tendens naar meer gedecentraliseerde onderhandelingen, waarbij onderhandelingen met individuele ondernemingen vaker voorkomen, ten koste van een sectorale of nationale cao, vaak via mechanismen zoals derogaties en opt-out clausules waardoor onderhandelaars op lager niveau kunnen afwijken van de bepalingen die op hogere onderhandelingsniveaus zijn vastgesteld. De verschillende manieren waarop gedecentraliseerde onderhandelingen kunnen worden gecoördineerd, de effectieve toepassing van contracten en de verschillende medezeggenschapsstructuren in het bedrijfsleven spelen ook een belangrijke rol bij collectieve onderhandelingen. De algehele kwaliteit van de arbeidsverhoudingen, volgens senior executives of zoals aangegeven door het publieke vertrouwen in vakbonden, verschilt in de OESO-landen

sterk, maar is niet gekoppeld aan een specifiek onderhandelingsmodel. Een samenvattende vergelijking van de nationale systemen voor collectieve onderhandelingen illustreert hoe de verschillende aspecten van collectieve onderhandelingen in een land een coherent geheel vormen.

© OECD

Deze samenvatting is geen officiële OESO-vertaling.

Reproductie van deze samenvatting is toegestaan, mits het OESO-copyright en de titel van de oorspronkelijke publicatie worden vermeld.

Meertalige samenvattingen zijn vertaalde uittreksels van OESO-publicaties die oorspronkelijk in het Engels en Frans zijn gepubliceerd.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2017), *OECD Employment Outlook 2017*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2017-en